Ч. 279 (13.824). Львів, четвер 18. жовтня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem... Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Оціночна Комісія про І. фестіваль українських трубних орхестр.

Оціночна Комісія, по вислуханні дня 7. 10. з. р. продукції, названої І-им фестівалем українських трубних орхестр — під протекторатом Преосв. Кир Івана Бучка — відбула дня 10. жовтня засідання і приняла ось-які рішення:

1) Визнаючи конечну потребу інтенсивного розвою українських трубних орхестр, як могутнього культурного чинника серед нашого народу, Оціночна Комісія висказує ініціяторам, упорядчикам і виконавцям цього першого гарного свята щире признання і подяку.

2) Оціночна Комісія перевела основну дискусію над усіми додатніми осягами, як також над деякими недомаганнями цілої імпрези і доручила своїм членам: д-рові С. Людкевичеві, дир. Василеві Барвінському та інж. Ярославові Вінцковському представити висліди цієї дискусії і свої погляди у щоденній пресі окремими статтями.

3) З огляду на ті недомагання у самому заамініюванні програми свята, підчеркнені у поглядах окремих статтях, Оціночна Комісія, не маючи ще повного субстрату до дефінітивної клясифікації поодиноких орхестр та їх рангування, поділила концертуючі орхестри на дві групи.

До І. групи однодушно зачислила: Мости Великі, Немирів, Чижиків, Львів (Воля). Ці орхестри виказали вже такі прикмети, що при дальшій інтенсивній праці зможуть похвалитися справді гарними вислідами.

До ІІ. групи зачислено: Миколаїв, Лисиничі і Винники. Ці орхестри вимагають ще дещо більше праці над опануванням поодиноких інструментів та кращого зіграння.

4) Оціночна Комісія висказала однодушно потребу приготування й улаштування чергового фестівалю по напрямних, висказаних у дискусії і представлених у вище згаданих фахових статтях.

ОЦІНОЧНА КОМІСІЯ:

Д-р С. Людкевич, вр., дир. В. Барвінський, вр., Інж. Я. Вінцковський, вр., д-р М. Волошин, вр., д-р С. Федак, вр., д-р О. Бариляк, вр.

Єп. Нярадий у справі вбивства короля Олександра.

Греко-католицький крижевацький єпископ Діонізій Нярадий видав відозву в справі вбивства короля Олександра, в якій каже, що король працював для добра Югославії та европейського мира. Король Олександер відвідав був греко-католицьку катедру в Крижівцях і при цій нагоді висловив велику радість з приводу розвитку нашого єпископства. Далі єпископ Нярадий взиває підчинене собі духовенство, щоб дзвонити в усі дзвони згідно з місцевим звичаєм аж до похоронів, а в день похоронів щоб відправили торжественний парастас, в якому повинні взяти участь усі вірні та місцева цивільна влада.

Російський православний архимандрит став католиком.

НЮ ЙОРК, 1. жовтня. (Вл. кор.) Дня 26. вересня, за спеціяльним дозволом нюйорського кардинала Патрика Гейса, приняв о. Джан Корбет з конгрегації Єзуїтів у колегії св. Франца Ксавера при 16-ій вулиці о. Варнаву Шкіюгушу, бувшого архимандрита російської православної церкви і секретаря православного митрополита Аполінарія, до звязи з Католицькою Церквою. Аполінарій має тепер свою церкву при вулиці Вашингтона в дільниці Бронкс міста Ню Йорку.

Архимандрит Варнава уже здавна приготовлявся перейти на католицьку віру і студіював канони Католицької Церкви. Він навіть студіював теольогію за вказівками о. Корбета. На дальші теольогічні студії він піде до духовної семинарії в Ліль, у стейті Ілліной. Там створився окремий комітет для опіки над наверненими з російського православія.

О. Шкіюгуша має занятись працею серед православних російського походження, що уродилися в Америці. Він є напів індійського роду з Аляски і колись дуже цікавився місійною працею серед індіян.

Спільний фронт соціялістів і комуністів у Греції.

АТЕНИ, 16. 10. ПАТ. Спільний фронт соціялістів і комуністів викликав горячкову протиакцію правих організацій студентів. Студенти пропонують створити одноцілий фронт націоналістів у противагу соціялістам і комуністам.

Голодовий страйк 5.000 робітників.

ФІНФКІРХЕН, 16. 10. ПАТ. На приказ генеральної дирекції у Відні в копальні у Фінфкірхен на Мадярщині перервано працю і 4.800 робітників залишилося без праці. До Фінфкірхен вислав уряд 2 полки піхотинців і 100 жандармів, щоби перешкодити заворушенням. Прем. Гембеш вислав спеціяльного урядовця, щоби мирно полагодив конфлікт робітників з дирекцією. Вуглекопи заявили, що страйк має чисто економічну основу та є добрими мадярами. Одначе дирекція вже стільки разів їх обманула, що не вірять тепер у ніякі мирні пропозиції дирекції, доки їх не спишеться на письмі. Тому вуглекопи рішили дальше обстоювати свої домагання.

Передсмертні судороги революції в Еспанії.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. З Мадриду повідомляють, що урядові війська окружили поодинокі відділи повстанців в Астурії. В Овієдо арештували соціялістичного посла Менендеса і двох провідників революційних відділів. В Астурії ведуться ще бої в копальняним басейні. Зрештою в цілій Еспанії та Барсельоні спокій. Премієр еспанського уряду Леру дістав понад 1.000 телеграм з проханням помилувати каталонських старшин Фераса й Ескофета, засуджених на кару смерти.

Нагінка проти чужинців у Франції.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. У Реннє уладив союз колишніх військових віче, а опісля похід при участи 15 тисяч комбатантів проти чужинців. Вічевики накликували уряд, щоби виселив усіх чужинців з Франції, бо тепер має багато своїх безробітних. Крім того чужинці використовують гостинність Франції на те, щоби зводити свої політичні порахунки.

Ґанді усувається від політичного життя.

КАЛЬКУТА, 16. 10. ПАТ. Ґанді заявив журналістам, що усувається від політичного життя тому, що конґрес відкинув його поправки до конституції.

ПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ МАРСЕЛЬСЬКОГО ВБИВСТВА.

Львів, 16. жовтня 1934.

Коли зараз після марсельського атентату західня преса висловила острах, що ця подія матиме важкі політичні наслідки для цілої Европи, ба навіть появилось порівнання того атентату з убивством у Сараєві в 1914. році, — можна було не вірити у той песимізм. Адже у 1914. році Европа була ясно поділена на дві ґрупи ворожих держав, з протилежними інтересами і тенденціями. Обидві ґрупи рахувалися з можливістю, що та суперечність інтересів доведе до збройного конфлікту і до такого конфлікту приготовлялися. Знаємо теж з історії останньої війни, що сараєвський атентат був використаний військовими сферами ріжних держав для приспішення збройного конфлікту, дарма, що сам атентат не давав ще причини втягати у кривавий танок мало не всю людскість.

Нині ситуація зовсім інша. Европа і весь політичний світ находяться у стадії хаосу і лише на нечисленних пунктах ґльобу можна позначити безсумнівних взаємних приятелів та ворогів. Яскравий приклад тієї незясованої ситуації, вічно пливкої і змінливої, дають польсько-французькі відносини: між цими державами існує формально найтісніший політично-військовий союз, а проте останні місяці і тижні дали чимало причин до таких взаємних голосних докорів, ведених у такому тоні, що навіть найповажніші публіцисти французького й англійського табору почали сумніватися у практичну вартість того союзу. Ту саму пливкість міжнародніх відносин бачили ми на німецько-італійських взаєминах, на взаєминах балканських держав, на становищі ріжних держав до Совітів. І тому, хоч всі відчувають, що існує у світі безліч неполаднаних найважніших справ міжнародньої натури, що внутрішня і зовнішня ситуація цілого ряду держав далеко не є стабілізована і що тому існують обєктивні причини до конфліктів у найгостріших формах, то проте важко просто визначити місце евентуальним противникам: хто найдеться по чийому фронті.

Ті мотиви казали скептично ставитися до післямарсельських алярмів. Однак мало теж було таких, які наївно вірили, що Марсель — це кривавий епізод, який що найбільше відібється на внутрішній ситуації Югославії, зродившись з атмосфери і відносин тої внутрішньої ситуації. Нині справа вияснилася вже постільки, що — стоїмо виразно в обличчі поважних міжнародніх комплікацій, наслідків марсельських стрілів.

Стрижень тих конфліктів — це **боротьба за впливи над Дунаєм**, в якій головними партнерами є три держави: Італія, Югославія і Мадярщина. Німеччина грає у цій боротьбі посередню ролю, через проблему „Аншлюсу", яка в свою чергу втягає до тієї гри й інші держави. Ця боротьба за наддунайські впливи особливо яскраво виступила наверх після останнього невдалого „пучу" в Австрії, підчас якого згинув канцлер Дольфус. Як відомо, Італія відповіла на

той „пуч“ мобілізацією трьох корпусів війська над австрійським кордоном, — а на цю мобілізацію як стій відгукнулася Югославія: югославянський посол у Парижі заявив у французькому міністерстві закордонних справ без обиняків, що перехід австрійської границі італійським військом викличе негайно вмашерування югославянських військ на територію Італії. Італія проголосила таку погрозу „ударом“ у спину, але мусіла настільки рахуватися з тою погрозою, що всякі інтервенційні протиавстрійські апетити моментально потахли. Показалося, що Югославія за ніяку ціну не допустить до закріплення монопольних впливів Італії над Дунаєм, навіть колиб прийшлося виступити з Малої Антанти. Річ ясна, що таке становище автоматично наблизило Югославію до Німеччини. Югославія також поважно рахувалася з можливістю конфлікту з Італією, що розвязала собі руки на сході, пішовши на порозуміння з Болгарією.

Витворена ситуація стала надзвичайно незручною для Франції, яка мусіла дбати за цілість Малої Антанти. Істнуючий від останньої війни перманентний конфлікт між Францією і Італією не був для Барту такий важний, як втримання найширшого протинімецького фронту. Гострий виступ Мусолінія проти Німеччини у звязку з австрійським „пучом“ і розчарування італійської преси щодо гітлеризму, наблизили Італію до Франції і на черзі дня стояло вирівнання істнуючих між тими державами ріжниць. Мало це статися саме на заповідженій візиті меткого Барту у Римі. У тих рим. розмовах Барту мав взяти на себе ініціятиву посередництва між Югославією і Італією, і тому прелюдією до римської подорожі Барту була подорож югославянського короля до Франції, де булиб докладно висвітлені всі розбіжности югославянської політики з політикою інших держав Малої Антанти, Італії та самої Франції (м. ін. Югославія вперто відмовляється навязати дипльоматичні звязки з Совітами), та всі можливости поладнання тих суперечностей.

Марсельський атентат усі ті замирюючі пляни раптово загальмував. Замісць згоди, вилізли відразу на верх старі анімозії. Очевидно, вся міжнародня преса сам акт атентату куртуазійно осудила а про смерть обох державних діячів, короля і міністра, висловилася з великим жалем. А проте до оцінки джерел атентату і його наслідків поставилася дуже ріжно. І так італійське радіо подало звістку, що внутрішня ситуація в Югославії така складна і напружена, що не дасть себе втримати і треба рахуватися з розвалом державної єдности Югославії. Італійські часописи точно теж реєстрували всі познаки хорватсько-сербської ворожнечі, що проявилися після атентату. Те становище італійської інформативної служби викликало офіціяльне демарш Югославії у Римі. Проти Італії виступає теж югославянська і частинно французька преса за підтримування хорватських самостійників в їх протисербських виступах, ба навіть підкреслюється факт, що такі то хорватські революціонери користувались асилем на італійській землі.

Другий фронт конфлікту — це югославянсько-мадярський бік. Як відомо з вислідів слідства, безпосередні винуватці марсельського вбивства перебували у спеціяльному таборі хорватських втікачів з Югославії, що находився на мадярській території, недалеко югославянського кордону. Ті хорватські самостійники-революціонери користувались нібито активною підтримкою Мадярщини. Югославянський уряд кількакратно вже проти цього ремонстрував, і 13. III. ц. р., мадярський уряд запевнив Білгород, що той табор зліквідований. Однак суперечка на цьому тлі істнувала далі і 6. червня ц. р. Югославія предложила була до Ліґи Націй офіціяльну скаргу на Мадярщину. Париська преса гостро тепер Мадярщину атакує і домагається навіть скликати надзвичайну сесію Ліґи Націй для розгляду справи підтримування революційних організацій одної держави другою державою.

Очевидно, окрему сторінку творять політичні наслідки марсельського вбивства внутрі Югославії. Гострі протихорватські і протимакедонські репресії пішли паралельно з претенсіями сербських військових кол до проголошення військової диктатури та з атаками на істнуючий уряд Узуновіча. Нова регенція має розгрести тверді горіх.

Як далеко розвинуться політичні наслідки атентату — це важко передбачити. Одно лише певне, що безслідно він не промине.

Загроза голоду на Поліссі.

Майже ціле літо на Поліссі безперервно падали дощі, внаслідок чого вода позаливала поля, а це в значній мірі утруднює збирання бараболі, яка по селах Полісся є майже одиноким засобом поживи, бож збіжа там родить дуже марно. Вода позаливала в деяких місцевостях поля так, що там досі не засіяли озимини. Не знати, чи взагалі вдасться її засіяти. Коли до цього додати величезні шкоди, спричинені повеню в липні-серпні на Поліссі, то трагедія поліського селянина, що знову стає в обличчі голоду, стане в повній ширині. Допомогову акцію голодуючому Поліссю розпочала вже державна і самоврядна влада, але цього мало: обовязком і українського громадянства всіх наших земель є розпочати енергійну домогову акцію. Звертаємо на це увагу наших громадських чинників.

ФРАНЦУСЬКІ ТВЕРДИНІ.

ОСТРАХ ПЕРЕД „ПУЧЕМ“ У САРЩИНІ І ПРИГОТУВАННЯ ФРАНЦУЗІВ ДО ЗБРОЙНОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ.

П. Стіфенс, кореспондент льондонського „Дейлі Експрес“, якого недавно усунули з Німеччини, перебуває тепер у Сарщині, де відвідав французько-сарське пограничча і передає відти свої дуже цікаві враження. З тих його вражінь виходить, що Франція боїться якихось небезпечних несподіванок від Німеччини у Сарщині, які можуть заскочити Францію і Лігу Націй якраз напередодні тамошнього плебісциту.

На самому французько-сарському пограниччі відбуваються тепер великі маневри французької армії. Від світової війни не чули ще мешканці Сарбрікен стільки і такої канонади, як саме тепер. Сотні робітників працює при направі і поширюванні нових стратегічних доріг зі Штрасбургу і Мец до Сарщини. На дорогах повно авт з французькими старшинами і з матеріялом на будову нових французьких укріплень здовж французько-сарських кордонів. На рівнині коло міста Біч, що лежить у віддалі пятнацяти кільометрів від німецького кордону, маси війська. Між ним повно білих мундурів африканських відділів. У цій околиці бачив англійський кореспондент теж кількадесять танків, а в Рорбаху цілі сотні війська.

Один з французьких вояків так пояснював англійцеві цей військовий рух, що нагадує війну в часі мира: „Наш генерал нам казав, що відносини у Сарщині просто критичні і ми мусимо бути готові, щоби кожної хвилини на приказ могли війти на сарську територію й там здусити якийнебудь пуч“. Далі Стіфенс подає, що на південному заході від Сарбрікен гарячково працюють, щоби заповнити незакріплений ще відтинок в сусідньому поясі прикордонних французьких фортів. Будують головно підземні тунелі-фортеці. Ціла твердиня має тут аж три пасма: одно з кулеметами, друге з легкою

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ЖОВТНЯ 1934.

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА. 4)

Фльоренція.

(Із подорожнього записника.)

(Докінчення.)

Мимоходом, нашвидко, кинувши ще востаннє очима по церкві св. Духа, виходите на майдан. Потім звертаєтеся праворуч у вузьку вулицю. Обабіч крамниці з усячиною. Де-де на порозі крамниці стоять крамарі, які легко глумливими очима супроводять чи не кожного прохожого. І справді: ніде в Італії я не помітив стільки вродженого глуму, чи то пак, скептицизму, що тут у Фльоренції.

У церкві С. Марія дель Карміне пробув я до смерку. Світло масличної лямпочки вже сонно кліпало в Христових очах Мазаччія, як я виходив із церкви.

В душі багатий світ вражінь. Я так гарячо припав до цього світу: — з усіх боків огороджую його ренесансовими портиками, наливаю сонця у душу.

З цими вражіннями входжу на міст золотарів. Обабіч, на мості, розміщені крамниці з золотом, самоцвітами. Тут виразно почуваю, що мій внутрішній світ щастя грається у схилах діямантів, горить рубінами, притихає топазами, заливається ізмараґдами.

Знову на майдані Сініорії.

Блиснули світла. В них гомоном заграли бризки водограю, які розсипає янголик Донателія у подвірі Палати Сініорії. При вході до палати Мікельанджеля Давид могутньо і супокійно проникає очима вечір. Палата Сініорії стоїть мов велитень із насупленим чолом. В Льожі деї Лянці голова потвори в руці побідника Персея Челлініевого жахом ненависти ще дише.

Сюди-туди по майдані Сініорії. Швидкими образами в думці проходять перед моїми очима минулі часи самостійної Фльоренції, часи Льоренца Шляхетного.

Пізний вечір. Зорі жартівливо моргають очима. Рух міста поволі втихає. Зібравшись у собі засипляють вузькі вулиці міста.

Йду і я втомлений.

Ще: тут, у цьому домі родився Данте. В іншій вулиці: в цьому домі жив і творив Макіявеллі.

Останній акорд вечора: собор із дзвіницею Джіотта.

Ніч

*

На другий день заходжу до Палати Медічі, тепер Рікарді. Архітектура Філярете. Є в цій палаті каплиця, яку всю фрескував Беноццо Ґоццолі, ученик Беата Анджеліка. Маленька й захистна ця каплиця. Ренесансова стеля, касеттонами. Світло дня, палке сонце приходить тут присмирене, зумисне приборкане: тут, по рвучкому житті міста, захистна тиша. І тому, що мало тут світла, то й фрески свіжі, немов учора мальовані, а не у XV. віці.

Всі фрески представляють лови. Є тут, як учасники, родина володарів Фльоренції — Медічі. Бачимо тут і визначних мистців — між ними й автопортрет автора фресків, — гуманістів. Усе те живе, соковите кольоритом. Декоративно пребагате: зелень кипарисів, піній, інших дерев, багаті, як райська мрія, квіти, що пахнуть свіжістю рос; всі ті павуни й інша пташня: усе те плинло рясною, багатою струєю з молодої уяви мистця. Біля престолу обабіч, стоять, клячать янголів хори, які співають: прислухайтеся й почуєте співи палкої краси минулих віків, що гомоном стеляться по гористих краєвидах, лісистих, де золотіють помаранчі, де ячить блакить.

Заглядаєте ще до церкви Бадія Фйорентіна. Стиль Брунеллеска. Ця церква невеличка. Усетаки є тут отой славний образ Філіппіна Ліппі — Мати Божа серед янголів являється св. Домінікові, який перед розгорненою книжкою клячить на клячнику. Є кілька гробівців із другої половини XV. в. Один із них роботи Міно да Фієзоле.

*

Та бо й гамірлива ця фльорентійська осінь. Поволоть неба раєм, небесна крівля, що синявою іскриться, зелень міста, крик дітвори — все аж жахтить.

Сідаю на трамвай: їду на гору Сан Мініято. За двацятьпять хвилин їзди вгору-вгору, прибуваю до мети.

Все небо в сонці. А сонце те осіннє: як світить по вільній безхмарній блакиті, то таке воно радісне та голосне, що на землі аж палкіше палають золотом дерева в балках, мов найцінніші скарби. Горби в цьому золоті, мов у дорогих коронах. А лист, що паде, вдаряє у промінь радісного сонця і той промінням бренінням напружує моє серце, очі.

Ось в таку днину, звичайно, йду на верх Сан Мініято. Звідтіль дивлюся, як у долині в осінніх туманах ріки Арно тоне Фльоренція: з гаморою потуги знімається баня Брунеллеска; володарським зривом жене вгору вежа палати Сініорії, чепурними зарисами ясніє фасада С. Марії Новеллі.

На південь, зі Сан Мініято, легкі верхи Апенін. На їх схилах ніжним туманом стеляться маслинки. Виринають темні кипариси: як вони далеко, на верху, то, здається, мов наші мовчазні, повні туги тополі. Де-де насупилися широковерхі пінії, які своїми розлогими верхами наче хотять у себе втягнути всю ясність осінньої блакиті. Тут-там на схилах виринають білі хати, які ясними тонами звеселяють іще більше цю ясну зелень поезії, то чепурні віллі, які стоять тут, мов казкові замки. На небосхилі купчаться білі хмари.

Базиліка святого Мініята стоїть на верхів'ю гори. Будована вона в 1013 році у візантійській

артилерією, а третє має вежі з артилерією найважчих калібрів. Кажуть, що укріплення коло Бє будуть могутніші, сильніші, ніж коло Вердену.

З того опису виходить, що одного гарного дня світ може станути перед доконаним фактом збройного франко-німецького конфлікту на терені Саршини. Тому й деякі закордонні політики вважають, що легковажена прилюдною опінією світа та гейби призабута справа остаточного полагоднення державної приналежности басейну Сари належить до найнебезпечніших точок на карті Европи.

М-н.

—о—

Криваві сутички у Франції.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. При виборах до генеральних рад поміркованї партії здобули нові мандати, радикали втратили. Цікавий факт, що соціялісти Блюма придбали тільки 3 нові мандати, а їхні союзники комуністи подвоїли свій стан посідання зі 17 на 34 манд. У Нант дійшло до великих демонстрацій. Поліція юрбу розігнала. В Епіно було кілька осіб ранених. У Рубе юрба повибивала в редакції вікна. В Ліоні теж кілька осіб ранених. У Ліль з виборчої урни пропали картки виборців. Справника арештовано.

—о—

Нарада мін. Бенеша з Лявалем.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. Мін. Бенеш відбув двогодинну нараду з прем. Думергом, обговоривши з ним усі проблеми міжнародньої політики. Опісля мав нараду з новим міністром закордонних справ Лявалем та генеральним секретарем міністерства Лежером.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Японські фірми дістали виключний дозвіл будувати телефонічну сітку в Манджу-ко. Одночасно одержали позичку від японських банків.

— Директором тайної поліції у Франції став префект Мані.

— Міністром справедливости у Франції став Анрі Лемері, заступник предсідника сенатської комісії закордонних справ.

— Посол фон Папен відлетів літаком до Берліна.

— 15. листопада ц. р. відбудеться надзвичайна сесія Ліги Націй, щоби поладнати конфлікт між Болівією та Параґваєм.

— Тіло Поанкаре буде виставлене прилюдно аж до дня похорону.

стані. В XV. віці дуже добре відреставрована: розуміється що непереможний ренесанс увійшов і тут. Чудова фасада базиліки своєю поліхромією дуже легко яніє. У середині — останки фресків із XIII., XIV. і XV. віків. Найкраще і найцінніше, що тут є, це в головній абсиді мозаїка з року 1297: на престолі Христос цар, довкола знаки чотирьох євангелистів, а обабіч — Мати Божа і „S. Miniatus rex Erminie". Є тут ще дуже цінний образ мистця ренесансу Антонія Поллайоля, а саме — три святі Вінкентій, Яків, Евстахій. Є образи Джіованія Бієвло, Алессія Бальдовінетті; є чудові медальони Люки делла Роббія; є прегарний бальдахим Мікельоцца Мікельоцці. Це найстарша церква Фльоренції.

Довкола церкви, зпереду таки найкраще видно, бачимо мури: це в першій пол. XV. в. Мікельанджельо побудував тут фортецю.

Стою на порозі базиліки Сан Мініято. Сонце звисить на кочергу над небосхилом. На північний захід сунуть тумани. Праворуч на верху горба село зелене і будинками біліє Фієзоле. Рівними смужками здалеку майоріють виноградники. Над Фльоренцією прозоріє, як чиста вода аж почувається його, — повітря. Місто аж мерехтить у чистому, рожевому серпанку. До величі бані Брунеллеска близиться дзвіниця Джіотта. Баня каплиці Медічі, біля Сан Льоренцо, бє сутінню у гору. Сунеться дуже сірною вежа палати Сініорії. Верх фасади С. Марія Новелля ще стремить у рожевих хвилях. Всі крівлі палат і домів міста червоно-червоніють.

Фльоренція — місто Вічне, як і Рим!

Нові Атени нашої культури.

Його володарі ренесансу разом із мистцями дбали на те, щоб володіти і нове мистецтво творити.

Недаремне: Льоренцо Медічі Шляхетний умираючи, вже в останній хвилині, віддаючи дух, цілував срібний, дорогими самоцвітами виложений хрест — найкращий із його прибагатої збірки.

Вислід нашого конкурсу на фейлетони.

З початку цього року оголосив наш денник конкурс для неписьменників: на короткий спомин про найцікавішу подію з життя. Рукописів дістали ми до означеного речинця понад сотню. Але й тоді, коли речинець конкурсу минув, рукописи не перестали напливати. Ми мали вже нагоду висловити свою думку про цей конкурс. Між присланими рукописами була неодна цікава річ, але вона не відповідала умовинам конкурсу: деякі автори, замість описати найцікавішу подію із свого життя, пересилали попросту дрібні спомини, спомини величезних розмірів, або твори, де ніякої події не було.

Треба було чимало часу, щоб усі рукописи прочитати. Кращі з них друкували ми у фейлетонах „Діла". Тепер, коли ввесь матеріял ми переглянули, можемо проголосити вислід конкурсу.

Першу нагороду у сумі 30 зол. призначаємо авторові спомину „Несамовита дефілядa" поміщеного у нашому фейлетоні 29. березня ц. р. під псевдонімом: **М. Хмельник.**

Другу нагороду у сумі 20 зол. призначаємо авторові спомину „Камера № 10", поміщеного у чч. „Діла" з 17., 18. і 19. квітня ц. р. під псевд.: **Михайло Александрович.**

Третю — всі видання „Діла" — авторові (авторці?) спомину під буквою „Г": „Один концерт", поміщеного у нашому фейлетоні 2. квітня.

Згаданих авторів просимо зголоситись до нашої Редакції, подаючи свої адреси.

З виборчого фронту.

ПЕРШІ ЛАСТІВКИ.

Хто познайомився з виборчим регуляміном до сільських рад, той спостеріг, що у постанові регуляміну про речинець зголошення кандидатських лист криються одні з найтяжчих виборчих труднощів. Виборча практика, принаймі у деяких випадках, ще збільшила ті труднощі для наших селян.

Ось, наприклад, що сталося у селах Соколівка, Кологури, Лани і Пятничани, пов. Бібрка. У всіх тих селах оповістка про громадські вибори появилася в годині 11. веч. 13. X. А речинець для зголошення кандидатських лист у цих оповіщеннях визначений був на 14. X. від 7. до 12. години дня.

Особливо цікавим був спосіб оголошення виборів у селі Пятничани. Там, при церкві висить закратована скринька і у ній звичайно вміщують усі урядові оголошення. Але для нинішніх виборів зробили виняток. Оповістка про вибори явилась не у тій скринці при церкві; а далеко від головної вулиці села у сліпому завулочку на хаті у заступника війта, очевидно в ночі в 11 годині. Оповідають селяни: вечір був дощевий та дув сильний вітер; здається, що і квапився той, що вивішував оповістку про вибори. Досить, що вітер зірвав це оголошення. І тоді його вдруге прибили високо під стріхою, щоби був захист від вітру. Довго не могли тому знайти наші селяни тієї оповістки. Прийшли вони в ночі під хату заступника війта з ліхтаркою, світили на ріжні сторони, обмацували стіну руками та оповістки все не було. Вже почали думати, чи не зашуткував хто з них, кажучи, що вже є оповіщення про вибори. Аж ось випадково піднесли вище ліхтар і його світло впало на край білого папірця. Це і було оповіщення про вибори, але мокре, заболочене. А закратована скринька під церквою була пуста. Трохи інакше було у селі Лани. Там наші свідоміші селяни просто вартували: що дві години приходив один з них до громадського уряду і все шукав оповістки про вибори. Так цілісінький день 12. X., але нічого не було. На другий день, 13. X. раненько — вже висіло оповіщення про вибори, але на диво — датоване днем 12. X. Метнулись селяни за своєю листою. В 8 годині 15 мінут рано приносять її до предсідника виборчої комісії. Цей спочатку відмовлявся її приняти, бо, як казав, вже спізнений речинець, але згодом дався намовити, приняв. Пізніше війт признався, що оповіщення про вибори вивісив у ночі з 12. X. на 13. X.

Як бачимо, вже добре використовується першу грубу колоду виборчого регуляміну, що дає можність заскочити виборців уже при зголошуванні кандидатських лист. Хоч як стерeглись селяни, але наприклад, у селі Кологурах не вспіли внести своєї листи. А скільки інших перепон містить у собі дальше виборчий регулямін. Згадайте хочби рекламаційну практику і спосіб перевірки власноручних підписів на кандидатських листах підчас виборів у Львові, а виборчий регулямін до сільських рад дає ті самі можливости. Додайте до того, що по селах зправила ніхто не має особистих документів та що у всіх списках виборців застосована польська термінольоґія: Ян, а не Іван, Анджей, а не Андрій. Якеж це широке поле для недопущення виборців до голосування наслідком неможливости установити ідентичність особи виборця. А саме голосування на 1/4 рідних, які дово великі труднощі та небезпеки криє у собі.

Справді трудний сам по собі цей іспит, перед яким стоїть наша селянська маса. Оскільки-ж був би він тяжким, коли б відбувався він при такій виборчій практиці, яка зазначилась у селах Пятничани, Кологури, Лани і Соколівка, повіту Бібрка.

Є вістка, що подібна виборча метода застосована на цілій Гуцульщині. Можна тому припускати, що справді в багатьох випадках не буде виборів, але, очевидно, це не буде мати нічого спільного з осягненням виборчого порозуміння між українськими і польськими виборцями.

Посол С. Хруцький.

ПЕРЕДВИБОРЧА УВЕРТУРА.

Пишуть нам:

В Барилові, повіт Радехів, під проводом місцевого пароха, о. Івана Нагурського, почав виборчий комітет приготовлятись до громадських виборів. А є в Барилові горстка „русских" зпід стягу посла о. Яворського, яка під проводом комісаря громади, наказного війта Л. Мартинюка, вже три роки робить, що тільки хоче. Знаючи згори вислід виборів, „партія" та починає денервуватись.

Сталося, що в дні 10. жовтня ц. р. хтось вибив шиби в домі Демка Хомляка, члена Повітового Народнього Комітету, який працює разом з парохом. Мало того: в ночі з 13. на 14. жовтня ц. р. в год. 1. по півночі, рівночасно вибито вікно вдруге у Д. Хомляка і всі вікна на приходстві в о. Івана Нагурського.

Повідомлена поліція з Увиня явилася передполуднем на місці і постерунковий заявив, що в такі справи поліції не слід мішатись; це, мовляв, лиш ушкодження чужої власности, зрештою це — як він казав — виборча увертура...

Чи так воно має бути?

НАДВІРНА.

Дня 7. жовтня ц. р. відбулася в Надвірній передвиборча нарада, на якій явилися представники поодиноких сіл надвірнянського повіту. Реферували: **д-р Микола Николайчук** про самоуправний закон, **д-р Саноцький** про виборчий регулямін і **пос. Юра Чукур** про потребу організації при виборах.

БОЛШІВЦІ.

Дня 6. жовтня ц. р. відбулася передвиборча нарада в Болшівцях для сіл болшовецького судового району в рогатинськім повіті. Нарадою проводив **Іван Цимбалістий**, господар з Болшева, секретарював студент прав **Белей** з Болшовець. На нараду явилися представники і члени виборчих комітетів з 10-ти сіл. Реферат про самоуправний закон і виборчий регулямін виголосив **пос. Степан Кузик.** У дискусії забирали голос п. Хомин, господар з Кінашева, п. Синюк з Болшева, п. Верещинський зі Скоморох Старих, п. Дяків зі Свобідки Болшовецької й інші. Зібрані постановили взяти масову участь у виборах та прямувати до того, щоб внесено тільки одну українську листу кандидатів.

БУРШТИН.

Дня 9. жовтня ц. р. відбулася передвиборча нарада в Бурштині для громад бурштинського судового повіту. Нарадою проводив **о. Паламарчук**, парох з Куропатник і **мр. Федунків** з Демянова. На нараді явилися представники з 14-ти сіл району. Реферат про значіння виборів до громадських установ та виборчий регулямін

виголосив пос. Степан Кузик. У дискусії забирали слово пп.: Крайківський з Різдвян, Мурафа з Болшева, м-р Федунків та Іван Федунків з Демянова, Задорожний та Ільків з Конюшок, Петро Война з Коростович та Ілько Процик з Посвиржа. Слідне було велике зацікавлення виборами до громадських рад. Зібрані рішили взяти масову участь у виборах та обєднані в один виборчий комітет провести до громадських рад якнайбільше представників-українців.

ДІБРИНІВ.

Дня 7. жовтня ц. р. відбулося передвиборче віче в селі Дібринові, рогатинського повіту. Реферат виголосив **о. Г. Скасків**, місцевий парох. На вічу вибрано виборчий комітет

БЕРЕЖАНЩИНА.

В справі громадських виборів відбулася передвиборча нарада в **Лапшині** дня 10. ц. м. Предсідником наради був гром. **Борик.** Присутніх около 100 осіб, самих господарів. Вибрано виборчий комітет.

Дня 12. ц. м. відбулася повітова передвиборча нарада в **Бережанах** у салі „Надії". На нараді було заступлених 35 громад. Всіх присутніх около 100 осіб. Нараду скликав і їх отворив **д-р В. Бемко**, предсідником нарад був **проф. Атанас Мидляк** з Рибник, а секретарем **п. Стах Манацький**, господар з Біща. Закон про громадські вибори пояснив м-р **Ю. Поплавський.** Відтак реферували пос. **Ст. Кузик** і д-р В. Бемко. Нарід зацікавлений виборами, чого доказом була низка запитів, що їх ставили присутні селяни. Замітна відсутність інтелігентів; на салі було всього трьох священиків.

ЗБОРІВ.

На день 7. жовтня скликав Повітовий Народній Комітет віче в справі виборів до сільських громадських рад. В год. 1. прийшов до льокалю „Рідної Школи" в Зборові, де мало відбутись віче, комісар староства Кмецік. А тому, що вічевики щойно почали сходитись, він заявив, що віче було назначене на год. 1. І з уваги на те, що воно не почалося в означеній годині, він віче заборонює. Після того приказав поліції розігнати і тих присутніх, які вже на віче зійшлися.

З уваги на те **пос. Кузик** запросив присутніх на передвиборчу нараду, яка мала відбутися в год. 2. попол. На це комісар староства заявив, що до наради теж не допустить, бо без зголошення до староства нарада не може відбутись. На заяву посла, що обовязує свобода зборів, бо розписані вибори до громадських рад, сказав комісар Кмецік, що вибори до цієї пори не розписані, а лише староства поручили громадам виготовляти виборчі списки.

Комісар доручив поліції не допускати до льокалю нікого, а присутніх на подвірю селян казав списувати. Опісля примусив усіх людей вийти з льокалю.

Та все таки пос. Кузик скликав нараду до маленької салі в „Українбанку" у Зборові, на яку явилися представники 20 сіл повіту. Нарадою проводив місцевий адвокат **д-р Макух**, секретарював **д-р Хомяк.**

Реферат про значіння виборів до самоуправних установ та про виборчий регулямін виголосив **пос. Кузик**; у дискусії промовляли та ставили запити представники майже кожної громади, між ними о. Олійник з Плаучі, голова Повітового Народнього Комітету, адв. д-р Стефанишин, адв. д-р Макух, канд. адв. д-р Хомяк і інші

Зібрані з великим зацікавленням вислухали реферату та виказали велике зрозуміння для ваги будучих виборів

ЖИДАЧІВ.

Дня 10. жовтня ц. р. відбулася передвиборча нарада в Жидачеві. На нараді явилися представники **27** громад Жидачівщини. Нарадою проводив о. **Скоробогатий.** Промовляли пос. **Степан Кузик** і голова Повітового Народнього Комітету **д-р Михайло Юрків.** Запити ставили селяни з ріжних сіл та підносили закиди, що староство назначило всюди предсідниками виборчих комісій нікому незнаних урядовців з Жидачева або з чужих сіл повіту. Селяни вірять, що до сільських громадських рад проведуть якнайсвідоміших українців.

Мовчанка і вичікування...

Виступ проф. О. Шульгина на Унії Т-в для Ліги Націй проти Совітів.

Міжнародня Унія Т-в для Ліги Націй дотепер мала місцем осідку Брюсель: там постійно перебував Секретаріят Унії та відбувалися деякі чергові збори. Нині, особливо під натиском англійського Товариства та його голови льорда Роберта Сесіля, Секретаріят Унії перенесено до Женеви і приміщено в старому женевському будинку серед великого парку, зовсім поруч з новою величезною палатою Ліги Націй, що має бути відкрита щойно в 1935 році. 29.—30. вересня та 1. жовтня вперше в цім помешканні відбулися збори Унії. Засідали комісії виховання, правно-юридична та меншинева. В неділю відбулися збори Ради Унії. Крім того, з нагоди перенесення Секретаріяту до Женеви, місто, себто голова уряду п. Ніколь, соціяліст близький до комуністів, приймав членів Унії. Дивно було бачити, як обмінювались ласкавими промовами голова Унії Джаніні, сенатор італійського королівства, близький до п. Мусоліні і боєвий соціяліст п. Ніколь. З приводу цього дехто з присутніх говорив, що всеж в одній хаті можна тримати часом і вовка і ягня...

Унія завжди йде в своїй роботі поруч з Лігою Націй, або претендує навіть, що вона на рік-два обганяє останню і приймає рішення, до яких офіційні чинники Ліги приходять щойно пізніше. Головною темою, що хвилювала тепер Лігу Націй і саме XV. Збори Ліги була справа прийняття СССР. Але ця справа ні рік тому ні тепер не стояла на черзі дня Унії. Тільки у Фолькстоні, на весні, в цій справі сказано кільки принагідних промов серед дебат, що в них взяла участь і українська делегація, але ніяких рішень в цій справі тоді не прийнято. Так і тепер ніхто не зголосив внеску, щоби протестувати проти вступу СССР до Ліги Націй, але ніхто й не вітав цієї події.

Члени Унії діляться на чистих ідеалістів пацифістів та на практичних політиків, що дуже близько стоять до своїх урядів і тому замісць принципів дуже часто воліють спіратись на аргументи доцільности, себто до опортунізму. Большевики не мають тут великих прихильників, крім двох-трьох осіб, але відчувається, що з причин доцільности більшість уважає всеж вступ СССР до Ліги Націй фактом радше позитивним.

В усякім разі справа, що в кінці вересня була в Женеві у всіх на устах, не стояла на деннім порядку ні Ради Унії, ні її комісій. Але українському делегатові важко було її обминути і на Раді Унії в розділі про непередбачені справи забрав слово **проф. Шульгин.**

Подаємо цю промову голови українського Товариства майже повністю:

„Пане Голово, пані й панове! Сталася подія, за яку конче в імені нашого Товариства мушу скласти тут оцю заяву: СССР прийнято до Ліги Націй. Ми протестували проти цього прийняття, бо перш за все цього вимагала наша гідність: Москва тримає під своєю окупацією Україну. Але у своїй опозиції проти СССР ми виходили з інтересів самої Ліги Націй. Ми вказували, що вступ СССР до Ліги стоїть в повнім протиріччу з першою статтею, що вимагає „свободи управління" та „вірности договорам". Про свободу правління на Україні чейже що говорити, вірність-же своїм зобовязанням показали Совіти хочби на прикладі Грузії, договір з якою вони ганебно нарушили. Нагадую й статтю 23. про заборону рабства та, нарешті, передмову до пакту. Все це рішуче заперечувало прийняттю СССР до Ліги.

„Чиж нині ми, українці, зможемо входити до складу товариства для оборони Ліги Націй? На це мушу сказати, що обороняти саму Лігу Націй, яка забула про свої власні принципи в імя короткозорого опортунізму, ми не можемо. Але ми можемо й будемо обороняти в світі й перед вами пакт Ліги Націй, принципи, що покладені були її славними фундаторами. Ми будемо обороняти їх високі ідеї, хочби й проти самої реальної Ліги Націй.

„Унія наша не приймала постанов про вступ СССР до Ліги Націй, але вона й не протестувала проти того вступу. Отже частина моральної відповідальности лежить за те нарушення пакту, що сталося, й на Унії.

„СССР є вже у Лізі Націй. Це доконаний факт, але нині перед вами повстає можливість примусити нового члена Ліги пристосуватись до її принципів. На жаль найбільше важливий момент вже перепущений: в моменті вступу СССР до Ліги Москві не поставлено ніяких умов ні щодо України, ні до Грузії ні до інших поневолених народів. Навпаки, мовчазно була прийнята заява Літвінова у відповідь на запрошення трицяти держав, що старі конфлікти, які мали місце до вступу СССР до Ліги, її компетенції не підлягають. Але ми з глибоким задоволенням зауважуємо, що достойний представник Швайцарії у своїй блескучій промові ясно заявив, що питання України, Вірменії і Грузії лишаються отвертими, невирішеними і що тим чином це не є ніяке внутрішнє питання СССР. Ця заява ніким заперечена не була.

„Отже нині знову перед Лігою і перед вашою Унією повстає низка нових завдань і проблем. Але дозвольте нагадати вам, що дечим на цьому шляху ви вже заангажовані. Нагадую вам, що в 1930 році у Женеві на річних Зборах Унії ви прийняли резолюцію протесту проти терору на Україні та релігійних переслідувань. Смію вас запевнити, що ніщо по суті не змінилося і що СССР так само тримається виключно на насильстві і переслідуванні своїх громадян.

„Нагадую вам, що в Монтре в 1933 р. наша Унія прийняла постанову, спіраючись на 23 ст. пакту Ліги Націй, і поручала останній звернути пильну увагу на надзвичайно важливі факти, подані в українському мемуарі з приводу примусової праці. З того часу знов таки ніщо не змінилось.

„Нагадую і резолюцію, прийняту вами в Фолькстоні в справі Грузії, становище якої цілком ідентичне з українським. Але ця остання резолюція не дала, як ми бачимо, ніяких наслідків.

„І, нарешті, не можу не згадати про голод, про наші заяви і благородний виступ в минулому році п. Мовінкеля, голови Ради Ліги Націй. Справа йде ні про що інше, як про вимирання міліонів населення у країні, що її московський уряд до нащаду визискує і не дбає навіть про те, щоб нагодувати цих своїх рабів.

„Раніш нам говорили: — що робити, — СССР не входить до Ліги Націй, ми не маємо впливу на нього. Справа змінилася, це заперечення не з нашої вини впало. Ваше сумління, громадська опінія країн, що ви їх репрезентуєте, мусить глибоко над цими проблемами застановитись. Чим-же є нині Ліга Націй? — Політичним ярмарком? Rendez-vous міністрів справ закордонних? — Чи це та установа, в основу якої покладено моральні підвалини, що й давали їй у боротьбі за мир і за встановлення справедливости у світі авторитетне право промовляти до урядів і народів?!"

*

За українським делегатом виступив грузинський, п. Шавішвілі. Він цілковито приєднався до попереднього промовця. Однак на цих заявах скінчилося. Царила повна мовчанка. Не витримав тільки польський делегат п. Ліпашевич, який несподівано вихопився з такими словами: — „Що, мовчите? Так ви мовчали колись супроти Польщі, бо потребували й боялися Росії. З тих-же причин мовчите й тепер"... Між головою і делегатом Польщі виявзалася коротка перепалка.

На цім скінчилося засідання. Аж тоді язики розвязались і більшість членів зібрання міцно стискала руку українському делегатові та висловлювала співчуття Україні. Слухали і українця і грузина з напруженою увагою всі, але мовчали, бо „треба, мовляв, почекати"... Може чекати доведеться недовго.

Політичні атентати по війні.

Про важку політичну атмосферу в Европі після війни говорить ціла низка політичних атентатів. Ось декілька призабутих фактів: 1. листопада 1918. р. убили мадярського премієра міністрів гр. Тісу; 1919. р. тяжко ранили Леніна; 19. лютого 1919. р. легко ранили Клеманса; 14. травня 1920 р. вбили президента Мексику Каранцу; 8. березня 1921. р. вбили еспанського премієра міністрів Дато; 26. серпня 1921. р. вбили німецького канцлера Ерцбергера; 22. червня 1922. р. вбили німецького міністра закордонних справ Ратенава; 16. грудня 1922. р. першого президента Польщі Габрієля Нарутовича; 1. лютого 1923 р. тяжко ранено чехословацького міністра фінансів Рашіна; в червні 1923. р. убили болгарського премієра міністрів Стамбулійського; 1. червня 1924. р. тяжко ранили австрійського канцлера о. д-ра Зайпля; 14. квітня 1925. р. невдалий атентат на болгарського короля Бориса; 16. квітня 1925. р. другий атентат на короля Бориса. Вибух пекельної машини в катедрі потягнув за собою смерть 150 людей. Король Борис врятувався; 7. квітня 1926. р. легко ранили Мусолінія; 25. травня 1926. р. большевицький агент, жид, Шварцбарт убив у Парижі Гол. Отамана Симона Петлюру; 11. вересня 1926. р. невдалий атентат на Мусолінія; 14. жовтня 1927. р. убили альбанського посла Цена Бега; 12. квітня 1928 р. атентат на італійського короля Віктора Емануеля, який врятувався, 23 особи вбиті; 20. червня 1928. р. посол Р. Рачіч застрілив у скупштині в Білгороді провідника хорватів Радіча; 20. лютого 1931. р. атентат на альбанського короля Ахмеда Зогу. Король врятувався; 7. травня 1932. р. москаль Горгулов застрілив президента Франції П. Думера; 15. лютого 1933. р. атентат на президента Рузвельта. Президент врятувався, але від куль загинув бурмістр Шікаґа Чермак; 6. червня 1933. р. невдалий атентат на грецького премієра Венізельоса; 3. жовтня 1933. р. убили румунського премієра Дуку; 16. червня 1934. р. убили міністра внутрішніх справ Б. Перацького; 25. липня 1934 р. вбили канцлера Дольфуса; 9. жовтня 1934. р. у Марселі убив Келемен короля Югославії Олександра і французького міністра закордонних справ Л. Барту.

УСТАНОВА, ЩО НЕ ПРЕНУМЕРУЄ „ДІЛА“ для своїх членів, кривдить найбільше саме тих членів, бо позбавляє їх найповніших і найточніших інформацій про все цікаве, що діється у нас та в широкому світі.

Після вбивства короля.

ПОГОТІВЛЯ ШВАЙЦАРСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 16. 10. ПАТ. Французький інспектор поліції Пті з двома комісарями мав довшу нараду з шефом поліції в Женеві. Здогадуються, що арештовані спільники вбивника короля Поспішіль і Райтіч мали зустрінутися у Льозані з організатором атентату Евгеном Кватеріком. Женевську поліцію заалярмовано, що Кватернік зайшов до одної з каварень. Швайцарська поліція береже французько-швайцарський кордон. Слідство виявило, що спільники підготовляли атентат на короля Олександра в Льозані на випадок невдалого атентату в Марсель. Король Олександер хотів поїхати до Льозани до лікаря-ларинґольоґа.

РОЗШУКИ ЗА КВАТЕРНІКОМ ТА СПІЛЬНИКАМИ.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. Кватернік, під прізвищем Крамера наладнав звязок між поодинокими членами терористичної організації, давгроші і вказівки змовникам. Він зібрав разом усіх змовників спершу у Ціріху, опісля в Льозані. Двох спільників приїхало до Швайцарії з Мінхену, двох з Мадярщини. Між ними був убивник короля Келемен-Сук-Георгієв. Поліція здогадується, що Кватернік і решта змовників скривається у Швайцарії або в Парижі.

ВАЛІЗА З ОДІЖЮ І ЗБРОЄЮ.

ЛЬОЗАНА, 16. 10. ПАТ. На залізничім дворці поліція забрала з багажу валізку терористів, які віддали її переховувати перед відїздом з Марселю. У валізі найдено три старі убрання, автоматичний револьвер марки Мавзер 7.65 мм. з осьми набоями, автоматичний револьвер марки „Вальтер“ 6.35 мм. з 6 набоями і 18 магазинків по 6 набоїв.

АРЕШТУВАЛИ ЩЕ ОДНОГО СПІЛЬНИКА.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. На передмісті Парижа Мален поліція арештувала Сильвестра Мальні-Хальні, одного з членів терористичної організації, який перед 4-ма днями втік із рук жандармів у Фонтенебльо. Мальні зайшов до ресторану, бо від чотирьох днів нічого не їв. По довгій блуканині по лісах зайшов до Мален, де купив собі пальто і шапку, щоби втекти перед поліцією. В ресторані звернув на себе увагу. Повідомлено поліцію, яка арештувала Мальнія, забрала йому 700 франків і компас. По довшім допиті Мальні признався до участи в змові на життя короля Олександра.

НАПАД НА ХОРВАТІВ.

ЛЕЙДЕН, 16. 10. ПАТ. Югославянські робітники, які працюють по фабриках у Лейден, уладили маніфестацію з протестом проти вбивства короля. Минулої ночі двох сербів закралися до бараку, замешкалого хорватами і почали стріляти. Один хорват ранений.

ЕКСГУМАЦІЯ ТРУПА ГЕОРГІЄВА.

СОФІЯ, 16. Х. ПАТ. Болгарська поліція оголосила, що шукала Георгієва вже від довшого часу, як небезпечного члена терористичної македонської організації. Софійська поліція переслала до Білгороду відтиски пальців Георгієва. Його дружина, яка мешкає в Софії заявила, що її муж Георгієв мав на тілі характеристичний знак, на основі якого можна ствердити його ідентичність. Тому трупа Георгієва ексгумують.

ПРЕЗ. ЛЕБРЕН І КОРОЛЬ КАРЛО ІДУТЬ НА ПОХОРОН.

ПАРИЖ, 16. Х. ПАТ. На похорон короля Олександра виїхав до Білгороду президент Лебрен з маршалком Петеном і делегацією послів.

БУКАРЕШТ, 16. Х. ПАТ. Нині вечором виїзджають до Білгороду на похорон короля Олександра король Карло, кн. Микола, міністр Тітулеску, маршал Презан, ген. Анджелеску та міністер комунікації Франковічі.

ВАЖЛИВІ НАРАДИ В БІЛГОРОДІ.

СТАМБУЛ, 16. Х. ПАТ. Міністр Тітулеску скликав до Білгороду на нараду міністрів закордонних справ держав Малої Антанти, яка відбудеться після похорону короля.

СЕНЗАЦІЙНІ ЗІЗНАННЯ АРЕШТОВАНОГО СПІЛЬНИКА.

МЕЛЕН, 16. Х. ПАТ. Арештований учора Мальні чи пак Хальні дальше зізнав, що атентат на короля підготовлено в Марсель і в Парижі. Трьох змовників приїхало до Ціріху 26. вересня ц. р. і там зустрінулися з двома іншими

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ЖОВТНЯ 1934.

ЛІВЮ Е. ВІТТУРБІ.

Кактуси.

Сільвіо Міралі саме пообідав; нерадо допускав він до себе гостей у такій порі, але якось згодився. Не любив узагалі знайомитись із чужими. Але його господиня Мадда описала йому гостя як такого елегантного добродія, що він сам поцікавився, хто би це міг бути. Грала ще тут ролю порожнеча. Мадда сказала, що незнайомий оглядав дуже пильно кактуси в його вікні і висловився, що мусить добре придивитись цій чудовій колекції.

Хвилину опісніше ввійшов гість. Високий, худощавий добродій, десь коло 40-а літ. Зверхнім виглядом був дуже подібний до Міралія. Тільки Міралій не мав такої свіжої цери, ані такого дорогого вбрання.

Зараз після кількох слів гість виснив мету своїх відвідин. Вітторіо Вуґа — так називався він — поглянув довкола себе по кімнаті, де було багато кактусів.

— Сам я бачив у свому життї досить кактусів і не це приводить мене до вас.

Говорив спокійно і дуже ділово і це дратувало Міралія.

— Бачите — кінчив гість — я жив довгі роки в Індії.

— Розумію, розумію — відповідав Міралі, зовсім байдужий, де його гість жив і як довго.

— Чим можу служити?

*

Розмова тяглась уже якийсь час. Міралі всміхнувся і сказав:

— Гого! Чейже ви не схочете, щоб інтелігентна людина повірила в такі небилиці?

Гість відповів спокійно:

— Я не хочу, щоб ви мені вірили, заки не побачите експерименту. Для цього потребую тільки кактусу, що ще не зацвів. Самі мусите признати, що коли плекаємо таку рослину, то нераз попросту дратує нас те і дратує, що мусимо місяцями і роками чекати, заки вона виросте. При моїй методі все те йде швидше.

Тепер уже Міралі не був цікавий, а злий. Цеж був найзвичайніший обман і варт було би такого пройдисвіта здемаскувати. Чиж це не небилиця: поставити вазонок із кактусом за землю, потримати над ним руки, сказати кілька слів у незрозумілій мові і рослина негайно зацвіте. Нема сумніву, що це якийсь злодій, що хоче тільки відвернути увагу від свого брудного плану.

— Чудово — відповів Міралі, бо сам уже тішився такою ситуацією. — Тільки звертаю вашу увагу, що трікіь я ніяких не признаю.

Чужинець був надалі дуже поважний. Він сказав, що йому незвичайно дивно, чому йому сіньор Міралі не вірить, але щож? він не може щодо цього мати претенсій. Зате годиться послухати всіх доручень Міралія.

— Отже ви таки смієте твердити, що цей кактус зацвіте під вашими руками?

— За десять хвилин. Відомо, що індійські факіри вміють те саме робити з великими деревами.

Міралі почав сміятись: усе йшло, як він собі бажав. Але в чому міг би лежати цей трік? Коли тримати руки над кактусом, тоді не можна добре стежити за всім.

Ще три хвилини розмовляли на загальні теми, зовсім свобідно, а потім Міралі поставив свої домагання: Гість мусить сісти при вікні і не вільно йому вставати; крім цього мусить одягти на себе червоний нічний халат (у такому чужинець не може втекти на вулицю, бо зараз зверне на себе увагу поліції) і крім цього мусить свій золотий годинник і всі гроші положити на столі, зараз при ньому, господареві.

Вуґа згодився на все. Халат Міралія навіть дуже добре лежав на його особі. Сів біля вікна, зробив знуджену міну і почав читати газету.

Міралі шукав за кактусом: найшов один дуже малий і поставив його на столі. Простягнув над ним руки і почав свої заклики. Господині, що ввійшла, приказав одним страшним поглядом щезнути. „Що за грубий обман!“ думав він. „Ог, мані падме гум“ — повторяв чародійні слова. Гостя не спускав з очей. Якби той тільки ворухнувся з місця, він йому покаже, чим це пахне. Міралі шепотів чародійні слова під носом і думав, чи не варт було таки покликати поліцію або потягнути його палицею.

*

Міралі саме скінчив останні слова „Ог, мані падме гум“, коли двері відчинились і якась голова показалась у них. „Я сам уже цікавий, що з цього вийде“... сказав він — „бо...“

І невідомо, як хотів скінчити це речення. До кімнати вбігли два кремезні мужчини, кинулися на Міралія, наложили йому на руки ланцюжки і спитали одночасно:

„Ну?“

Хоч як він протестував, його тягли за обшивку за двері.

Вуґа встав і зупинив їх одним рухом руки.

— Чи це божевільний?

— Ні, злочинець, — відповіли йому — що прикидається божевільним і ограблює людей, оповідаючи їм вигадки про кактуси. Маєте щастя, пане Міралі, що ми стежили за ним крок за кроком... небезпечно мати такого гостя у себе дома.

Міралі надаремне протестував на сходах. А в той час Вуґа скинув із себе халат Міралія і виняв з його шафи пальто. Натягнув рукавички, відчинив шуфляди бюрка, випорожнив їх із грошей та дорогоцінностей і вложив усе до кишені. Накінець поклонився перед розгойданим іще фотелем, у якому недавно сидів.

— Цим разом було нелегко — сказав до себе — і треба було інакше. . За яких три години, коли він сюди вернеться ..

І чув, як поліційне авто відвозило Міралія, що кидався і кричав мов біснуватий.

Переклав *є. г.*

змовниками. Двох з них виїхало до Франції через Евіен, трьох переїхали кораблем по женевськів озері до Тонон. Опісля всі зустрінулися в Парижі. Мальні з Келеменом виїхав до Марсель, де Келемен убив короля.

ЗАЯВА ПРОВІДНИКА ХОРВАТІВ.

БІЛГОРОД, 16. Х. ПАТ. Провідник хорватської народньої партії і наслідник пок. Радіча д-р Мачек надіслав заяву співчуття королевій Марії. Д-р Мачек заявив, що буде співпрацювати з регенційною радою, але щойно по уступленні теперішнього уряду. Заява д-ра Мачека викликала велике враження у Білгороді.

ПЕРЕД ПОХОРОНОМ КОР. ОЛЕКСАНДРА.

БІЛГОРОД, 16. Х. ПАТ. Нині від ранку величезні маси народу переходять перед домовиною короля Олександра, яку виставлено в старій палаті. З цілого краю приїзджають делегації з вінцями, які складають на домовині короля. В год. 12-ій вполудне дипльоматичний корпус під проводом нунція Пелегрінетті склав вінець на домовині короля.

В Загребі перед домовиною короля пересунулося понад 300.000 людей.

До Білгороду приїхав в год. 6.30 вранці кн. Юрій на чолі англійської делегації на похорон короля. З князем приїхала його наречена грецька княжна Марина.

Страйк закінчився.

БУДАПЕШТ, 16. 10. ПАТ. Страйк вуглекопів у Фінфкірхен закінчився нині передполуднем. Робітники погодилися на запропоновані умовини уряду і покинули копальню після 108 годинного страйку.

Повінь у Данії.

КОПЕНГАҐЕН, 16. 10. ПАТ. Великі бурі зі зливою навістили Данію і спричинили повінь у кількох місцевостях. Найбільша злива навістила західну Ютляндію, де вода у фйорді Рамлен піднеслася на півтора метра та затопила частину міста. Мешканці втечею крізь вікна рятувались зі життям. В околиці затонуло 30 штук худоби. Повінь заподіяла великі шкоди на побережі кремзундськім. Коло Копенгаґену вода піднеслася на 55 цм.

Тайфун і землетрус.

МАНІЛЯ, 16. 10. ПАТ. Над архипелягом Филипинських островів лютував тайфун і заподіяв півтора міліона долярів шкоди. Пять осіб убитих.

ІРКУТСЬК, 16. 10. ПАТ. У Верх-Удінську на Сибірі відчули землетрус, який тревав кілька секунд.

Пожежа редакції французького щоденника.

ПАРИЖ, 16. 10. ПАТ. Вчора згорів будинок редакції великого французького щоденника „Ле Журналь". Підчас пожежі згинув один робітник.

Артур Новак про українську ґрафіку.

Артур Новак, найвидатніший чеський мистецтвознавець і редактор одного з кращих в Европі ґрафічних журналів „Hollar", в останньому числі цього журналу помістив більший нарис про українську ґрафіку.

Шановний автор совісно опрацював матеріяли про українську ґрафіку, які нераз цитує, головно німецькі і чеські, та подає і свої цінні вражіння і спостереження з вистави української ґрафіки, що відбулася недавно в Празі.

Праця Артура Новака є цінним вкладом у чужинну літературу про нашу ґрафіку і наших мистців. Як відомо, чужинна література про українську ґрафіку у багатьох европейських мовах зовсім вдоволяюча і чи найчисленніше представлена. Про українську ґрафіку маємо більші і менші праці у німецькій, чеській, французькій, англійській, польській і ін. мовах. Наші ґрафіки здобували нагороди на міжнародніх виставах і справді, ця галузь мистецтва є у нас свіжа, цікава та на високім рівні.

До статті А. Новака додані ілюстрації у дуже гарному виконанні таких наших мистців: Василя Масютина (2), Михайла Осінчука, Олени Кульчицької, Олекси Усачова, Софії Наліпинської-Бойчук, Михайла Жука і Павла Ковжуна.

З природи й техніки.

МАЛПЯЧА КАВА.

Преф. Е. Ґрефе оповідає в „Умшав" одну цікаву історію. Річ у тому, що овочем деревця кави є червона кістянка. Мясо цеї кістянки сочисте і солодкаве. Під мясом находиться в овочі кави два насіння, які є саме зернами кави. Тоді, коли людям потрібні лиш ці зерна кави (насіння), малпи, цібети й інші звірята заїдають з великим смаком солодкаве мясиво кавових овочів. Розуміється, що притім вибирають собі ці звірята найкращі та найзріліші овочі. Одначе тому, що тільки мясиво є стравне, а кавові зерна ні, то небажані гості кавових плянтацій депонують нестравні частини кавового овочу на тихже плянтаціях. І плянтаційні робітники визбирують ці нестравлені малпами частини та віддають плянтаторам, які незвичайно цим вдоволені, бо малпяча кава має бути найліпшим продуктом цілої плянтації. З цього теж приводу плянтатори задержують її для себе, гостять нею своїх гостей або обдаровують нею своїх приятелів. Якщо й попаде невелика кількість такої кави на ринок, ціна її дуже висока.

Плянтатор М. Ґайслер з місцевости Нгобо (біля Амбарави) на острові Ява передав навіть проф. Ґрефе порцію такої кави. Її достарчили йому звірята, подібні до цібетських котів, звані „людаксами". Тому й називали цю каву „людаксовою кавою". На плянтаціях Ґайслера назбирали цеї кави цілий „пікуль" себто 60 кільограмів.

З цього бачимо, що малпа може бути пожиточна для чоловіка своїми внутрішніми органами. У деяких випадках вона може прислужитись людині і своїми зовнішніми органами. Напр. здовж західного берега Суматри уживають вивчених малп до зривання кокосових оріхів. У цих околицях витворилась навіть каста ремісників, що мандрують з місця до місця з видресованими малпами і оферують малпячі услуги. Розуміється, що таку малпу держать на довжезній линвочці, щоби не захотіла часом втечи з кокосової пальми. Малпу тресують так, щоб вона зривала тільки великі і спілі овочі. Так само на Цейльоні має відбуватися подібна тресура малп.

ДОРОГА ДЛЯ АВТ З БАГДАДУ ДО ГАЇФИ.

При допомозі англійського уряду вибудували недавно величавий гостинець для авт з Багдаду до Гаїфи, який лучить обі ці мандатові держави. А саме цей автомобільний шлях іде гостинцем Багдад-Дамаск аж до оази Рутбаг. Тут скручує на південний захід до Гаїфи та Амману, столиці британської мандатової держави Трансйорданії. Подорож автобусом з Багдаду до Гаїфи має тревати тільки 28 годин. Таким робом подорожні з Іраку оминають митну ревізію на границі французької мандатової держави — Сирії. Уживані для цеї комунікації автобуси мають мотори потужности 110 коней та осягають швидкість 100 кільометрів на годину. Для вигоди пасажирів автобуси мають ледівню (шлях веде чейже через частину сирійської пустині) та кухню.

А. Л.

Присилайте передплату!

НОВИНКИ

— **Василь Гресяк, веде далі** свою кравецьку робітню, при вул. Сикстуській ч. 23. у подвірі III. сходи I. пов. 323 8-20

— **Пригадуємо,** що сьогодні, в середу 17. жовтня чверть на 9. вечором у великій салі Музичного Товариства концерт Марії Сокіл на потерпівших від повені лемків. Вся програма нова. Решта білетів у книгарні Шевченка та вечором при касі.

— **З Українського Лікарського Товариства.** У пятницю дня 19. ц. м. в год. 19. відбудуться у домівці Т-ва при вул. Чарнецького ч. 26/I. сходини членів з рефератом д-ра Е. Дурделла.

— **Іванна Синенька-Іваницька в чеському радіо.** Відома українська співачка п. Іванна Синенька-Іваницька, як довідуємося, має бути заанґажована в найкоротшому часі до німецької опери в Теплиц у ЧСР. Найновіше число чеського „Радіо-журналю" принесло знимку нашої співачки.

— **„Синя квітка".** Повідомляють нас, що письменник Дмитро Николишин у Коломиї викінчив оперету-пєсу зі стрілецького життя п. н. „Синя квітка". Вона основана на мотиві загально відомої пісні „Синя чічка". Акція відбувається на Поділлі в часі Гетьманщини (1918 р.) в домі дідички (дві дії) і на монастирському подвірі (3-та дія); між дієвими особами є стрільці і німецькі старшини. Музику до „Синьої квітки" написав Мих. Гайворонський. Тепер іде праця над інструментацією довол обемистої партитури.

ПОДЯКА.

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на життя „Карпатія" у Львові за скоре і без зайвих трудностів виплачення повної обезпеченої суми по мому бл. п. чоловікові Іванові Топольницькому.

Скоре й акуратне виплачення обезпеченої суми в розмірі долярів 1.000·— уповажнює мене поручити це одиноке українське Товариство обезпечень на життя „Карпатія" у Львові найширшим кругам української суспільности.

Тернопіль, дня 20. вересня 1934.

Софія Топольницька.

— **Нові документи про Шевченка.** В архіві історика-етнографа І. Бодянського в Києві найдено невідомі досі тексти листів і рукописи Тараса Шевченка з років 1844—1855.

— **Радіофонізація села.** Міністерство внутрішніх справ вислало до воєвідств і повітових виділів обіжник у справі радіофонізації сіл. Обіжник пригадує, що з днем 1. п. м. введено обнижений радієвий абонамент для мешканців сіл, де головним джерелом удержання є рільниче господарство або фізична праця у землевласника. Оплати, які можуть брати громади за посвідки, що хтось відповідає умовинам для осягнення обниженого радієвого абонаменту, мають бути якнайменші і не можуть переступати 10 сот. Одночасно міністерство видасть видати дальші розпорядки, що мають на цілі поширення радія на селі.

— **Новий „Дом Людови"** посвятив священик Щісло в неділю 14. жовтня ц. р. у Лисятичах пов. Стрий. „Дом Людови" збудовано на середині села на ґрунті, подарованім кн. Любомирською.

— **За образу вчительки.** Перед городським судом у Мушині станув о. Іван Качмар, гр. кат. парох у Злоцькім пов. Н. Санч за те, що виступав проти діяльности місцевої учительки Антоніни Крамковської і в проповіді — як зазначує акт обвинувачення — назвав її школу „домом розпусти". Обвинуваченого засуджено на 2 тижні арешту і 50 зол. ґрамини.

— **Зима йде.** В північній Англії впали сніги, причому температура обнизилася на кілька ступнів нижче зера. Снігом покрилися теж німецькі гори та західні Карпати.

— **Засудили комуніста.** Перед судом присяжних у Львові відбулася ґ. справа проти комуніста Ст. Ґайслера з Лодзі, зловленого у Львові, як перевозив агітаційні відозви. Ще в січні ц. р. постерунковий знайшов його зімлілого на вулиці у Львові. Поліцай переніс його до найближчої брами і сягнув до його кишені, глядаючи за документами. При тій нагоді знайшов комуністичні летючки. Доходження виказало, що Ґайслер приїхав до Львова як делегат комуністичної ячейки з Лодзі та що він був у Крістоннях, Кельцях і інших містах. Обвинувачений признався, що є комуніст, але заперечив, щоби займався агітацією. Засуджено його на 6 літ вязниці.

— **Тайне горільництво** управляють люди в радехівському повіті, завдаючи багато журби контрольним органам скарбової сторожі. В останньому часі зліквідовано дві тайні гуральні в Ляшкові, де викрито машини і більшу скількість готової самогонки. Нелегальних продуцентів Влад. Бучка, Степ. Журавля і ін. потягнено до відповідальности.

— **Жертва необережности.** 20-л. служниця Кат. Мандзій у Ширці в часі топлення воску в кухні спричинила експльозію і так тяжко попеклася, що померла, перевезена до львівського шпиталю.

— **Львівська хроніка.** В хемічній фабриці „Ляковен" тяжко попеклася робітниця Олена Магор наслідком вибуху спірту. — В повітовім ділок переводжено проби з новими алярмовими капслями, що спричинювали сильні експльозії, які було чути в цілому місті. — На вул. Жовківській вирвав якийсь злодій Ернестині Фіш ручну торбину з грішми і пічами загальної вартости 200 зол. і втік. — Новий будинок вищої торговельної школи побудують при вул. Сакраментск. Посвятять вугольний камінь вже в листопаді ц. р.

— **Фальшивий студент прав.** Перед окружним судом у Львові станув 27-літній Вільгельм Сівіцький, що сфальшувавши документ, уданав студента прав у Львові, Дрогобичі і Варшаві. Був корепетитором і дістався навіть на літо з кольонією. Якийсь час перебував у монас[illegible]

…Якщо їхав до Варшави за академічною знижкою, залізничий ревідент відкрив фальшиву академічну легітимацію. Сівіцький признався до провини і після розправи засуджено його на … місяців вязниці з припиненням кари. Після проголошення присуду Сівіцький попросив суддю, щоби дав йому корепетицію, бо не має з чого жити. Суддя порадив йому вступити до монастиря.

— Зловживання при війську викрито в Кракові. В 5. телеграфічному батальоні арештовано … Біязінського і сержантів Бартулю та Стіра, а врешті урядовця інтендантури Шевчика, які допускалися грошевих зловживань ще від 1932 р. Спроневірені гроші доходять до висоти 60.000 зол. Військова влада переводить в тій справі слідство.

— Будівельна катастрофа склалася в понеділок у Катовицях при будові шлеської катедри. При зміні робітничої дружини кількадесять робітників зібралося на руштуванні, де відбирали вказівки від священика. Дошки і бельки, підмоклі в часі останніх дощів, не видержали наглого тягару і заломилися. Всі робітники з будівничим і священиком впали з висоти 8 метрів разом з руштуванням, яке їх прикрило. Наслідком того 60 осіб потовклося, деякі навіть тяжко. Лікарі занялися потовченими на місці, а тяжко ранених відставлено до шпиталю. Один з них має зломаний хребетний стовп і стан його дуже грізний. На місце катастрофи приїхала судово-лікарська комісія, яка ствердила, що на руштуванні находилося поверх сто осіб, а тягар перевищав втроє видержність конструкції.

— Проти литовського духовенства. На домагання цивільної влади виленський архиепископ Ялбжиковський усунув з парохій литовських священиків Зайончковського, Якованіса, Задзіла і Кузьмінського за протидержавну діяльність.

— Молочний шлях — до міністерства. Англійський міністр хліборобства Волтер Елліот, промовляючи до школярів у Льондоні, сказав: Те, що я пив молоко, спричинило, що я став міністром. Якщо і ви питимете молоко, то можете стати ще ліпшими міністрами від мене.

— Мода на російські продукти в Нюйорку. Бувший директор бостонської симфонічної оркестри і менаджер Українського Національного хору Кошиця, Макс Рабінов, хоче ще раз спробувати свого щастя як імпресаріо. Тим разом він організує Космополітичну оперу, яка дає вистави в будинку Гіподрому від 8. жовтня. На першу виставу пішла „Кармен" Бізета, опісля він перейме цілий репертуар російської опери, що минулими літами підготовила російські опери: „Хованщіна", „Борис Годунов", „Золотий півник" та „Князь Ігор". У виставах беруть участь також українські артисти, як Мих. Швець, Лідія Корецька, а в хорах богато наших співаків. Деякі з тих артистів взяли участь в польскій опері „Галька" Монюшка, яку виставили 7. жовтня. Крім російської музики розголошують в Нюйорку „російський хліб здоровля". Це чорний хліб, на зразок большевицького, який має зпочатку популярність, доки його не спробують. Крім того мала свій перший публичний виступ російська „водка" під протекторатом урядової совітської торговельної агенції Амторг. З нагоди загально-американського зїзду торговців вина і лікерів у Волдорф-Асторія готелю пописувалися ріжні знавці мішанням горівок у „кактейл". Один „артист" спрепарував також мішанину російської водки під звук … гимну „Вніз па матушке па Водке", але при спробі водка перепала. Судді признали першенство коктейлеві Френка Прамаггоні з готелю Ст. Моріц.

— Матеріяли до американської епопеї. Америка не має своєї народньої епопеї і мабуть тому американська преса, а за нею й інші чинники, так пильно збирають матеріяли, з яких можна буде створити колись національну поему. Отак тільки можна витолкувати собі переліцитовування репортерів у збиранні новинок з нагоди арештування Бруна Ричарда Гавптмана, підозрілого у схопленні Ліндберґового хлопчини перед двома літами. Нюйорські газети записали таку подію: фільмове підприємство відсвітлює майже кожний предмет, що лучиться з сензаційним арештуванням, а врешті запросили жінку Гавптмана, щоби позувала для фільми в ролі матері. Гавптманова справді далася намовити і колисала свого 10-місячного синка. Але коли нагадала собі про гірку дійсність, залилася слізьми якраз у моменті, коли співала своєму нещасному синові колискову пісню. Щастя, що поліція не допустила до неї товпи, яка зібралася була в тому часі перед її домом, а фільму відбирали в подвірі. Нюйорська поліція нараховує уже 23 точків проти Гавптмана, яких він не в силі опрокинути.

— Великий руротяг. На днях віддано до вжитку нафтовий руротяг з Мосуля до Гайфи, довгий на 900 км. Руротяг розгалужується в Гедіте над Ефратом на два. Один з них веде з Тарабузуса до Гайфи.

— Японський Робінзон. На острівці Кейкі-До в корейському заливі проживає японський 60-літній Робінзон Тона Юї Сузукі враз з дружиною і дітьми. Сузукі це артист маляр, який їздив по Европі, Африці та Монголії. Після великого землетрусу в Японії 1923 р. покинув Японію і поселився на острівці. Цікавим туристам, які відвідували його на острівці, показував дошку з написом: „Дружина й я не бажаємо собі, щоби ви нас тривожили. Прощавайте! Сподіємося, що більше вас тут не побачимо". Податковий уряд почав стягати від нього по 260 ен податку на рік за користування острівцем. Тому Сузукі виєднав від корейського уряду, що може користуватися острівцем безплатно під умовиною, що його загосподарить. Сузукі збудував хату та декілька доріжок. Тепер має 8 тисяч кріликів. Деколи їде на Корею і купує риж. В 1930 р. відвіз до Японії своїх дітей до школи, а сам проживає далі з дружиною на острівці. Тепер його ненависть до людей зменшилася і Сузукі радо гостить на острові туристів.

— Ріжні вістки. В Пюї де Дом у Франції склалася самохідна катастрофа в якій згинуло 6 осіб. — Бандити в стейті Кентекі вхопили жінку промисловця Столл, домагаючись 50.000 дол. Хоча окуп одержали жінка не вернулася до дому.

— Невідомі острови. До Ленінграду вернулись учасники гидрольогічної експедиції до Нової Землі, зорганізованої совітським арктичним інститутом. Експедиція виїхала під проводом Єрмолаєва на пароплаві „Софія Перовська", що мав теж і моторові човна. Доїхала вона до Пахтувського острова і тут замісць одного того острову, як сподівались, найшли нових 15, що мають поклади міди і шунгіту. На східнім побережжі Нової Зеляндії надибали дослідники чотирьох промисловців, що сиділи там уже три роки і не бачили за той час ніодного пароплаву.

— Куди висилатимуть злочинців. Республика Коста Ріка має один свій острів Кокосовий, де як вірять усі віддавна, находяться дорогоцінні скарби — золота та поклади інших металів. Уряд досі не дослідив науково, чи це правда, але запримітив, що приїзджає туди щораз більше чужинців шукати за скарбами. Тепер заборонять туди виїздити чужинцям і зроблять кольонію для злочинців; злочинці під доглядом при каторжних роботах шукатимуть скарбів.

З дороги життя.

З окрушків.

І ось кілька днів плили ми по житейському морі — під гордою бандерою Мельпомени. Гостина театру ім. Тобілевича, сонячна поява Кривіцької і симпатичного Блавацького, ювилей з його своєрідно-традиційним настроєм, все те разом дивними чарами сповивало душу і розбуджувало повінь предвічних споминів.

Зі щирим зворушенням слухав я, як у часі антракту старий отаман Грозик переповідав мені свої спогади про першу виставу з р. 1864., на яку глядів очима 12-літнього хлопчини.

Посипалися спомини, як з дірявого мішка, старші добували зпід попелу згадок якусь іскру, що вязалася з історією нашої бездольної галицької сцени і пригадувала їм щасливі хвилини із днів, призабутої ними весни.

Зі щирим зворушенням читав я і спомини о. д-ра Застирця, що своїм теплим фейлєтоном пригадав мені ще другого великого коміка Степана Стефурака (щоби не було непорозуміння: першим коміком у театрі був Антін Моленцький). І пригадав мені о. професор пок. радника Сидора Мидловського, що в молодих літах як актор, пізніше як автор мельодрам „Капраль-Тимко", „Інвалід" та „Нещасна любов" служив нашій сцені серцем і талантом.

І одну несамовиту новину сказав мені о. професор з перед 50-ти років, себто з часу, коли у Бродах ходив до театру „зі своєю господинею Семиновичкою, сестрою священика з Гологір, яка була вдовою по багатім боднарю".

Були це давні, добрі, патріярхальні часи, коли то директори театру діставали листи з адресою: До Світлого репертуару русько-народнього Театру під дирекцією (імярек) а зі змістом: „Світлий Репертуаре! Маю намір вступити до театру. Молода, пристійна, висоти 170 цм. Люблю театр і розумію театральне мистецтво. Грала вже ролі Перепилихи в „Наталці-Калаталці", Ударки в „Напорожці за Дунаєм" та Хоми в „Ой, не ходи Грицю".

Бідна молода адептка театрального мистецтва не знала, що Хома, хоч кінчиться на „а", не є жіночою ролею, а вже рішуче не підходить для пристійної ще й показної на 170 цм. високої.

Директор бився з думками. Може сходить зоря? Але для певности відповів їй: „Підготовтеся добре до ролі Хоми і дайте знати дві неділі заздалегідь, коли хочете на пробу виступити".

Адептка вже більше не зголошувалася. Мабуть не натягнула себе до ролі Хоми.

Такий той зачарований світ куліс. Повний помилок, непорозумінь та інших промахів. От просто як тверде, дійсне життя. Але є ріжниця. В театрі всьому винен або режісер або суфлер. В дійсному житті ні режісер ні суфлер не відповідають.

Та які збитки робить життя людям, видко з фейлетону о. Застирця. Сказано там: „Коли в Бродах усунули з церкви органи і почали співати хори студентів, то на вступ до Служби Божої співали вони із „Дзвонів з Корневіль" пісню дзвонів: Диґи, диґи, диґи і т. д."

Hergott von Sachsen! Таж це мусіло бути слуховище гідне богів! Хтож подумав би, що весела пісонька Жермани, зовсім куплетової породи, зі скочним рефреном:

„Диґи, диґи, диґи, диґи, диґи, дон
Задзвонітьже дзвони розженіть наш сон!"

а в дальшій строфі:

„Диґи, диґи...
Задзвонітьже ви нам у веселий тон!"

що той куплет міг бути в нас піснею співаною на вступі до Служби Божої.

Я на свої вуха чув у латинських костелах інтермеццо з „Сільського парубоцтва", навіть арію з „Роберта-діявола", але це „диґи, диґи, диґи" якось мені не до шмиґи...

Або помилка або непорозуміння. Але життя театру пребагате в такі помилки і промахи, а всьому тому винен режисер або суфлер.

Наведу невинний приклад:

Було це в 1903. р. Театр перебував у Камянці Подільському. В той час була велика вистава расової худоби.

Одної днини казали нашій театральній дружині співати на виставі галицькі пісні. Під орудою Рубчака співало брацтво кілька годин. І прийшов момент, коли до них приступив якийсь режисер худобячої вистави і попросив, щоби на даний знак хор заспівав „ґаліцкое многолетствіе", бо явиться протекторка вистави княжна Схилкова.

Наші акторики настроїлися на врочистий камертон; за часок режисер дав знак і залунало грімке „Многая літа". А з шатра, з якого мала вийти княжна, вискочив прегарний повнокровний араб, гнідий оґер, хвилину пристав, опісля передефілював перед трибуною, на якій співав хор, а коли його конюхи зловили і завели до шатра, вийшла княжна Схилкова.

Всьому був винен режисер.

Та арія з „Дзвонів з Корневіль" у церкві — інше діло. Хоч все у світі можливе, тим більше, що це було перед 50-ти роками.

Одно певне, що як сьогодні заспівав би хор ту арію в церкві, відставили би його каретою „Рятункового Поготівля" на кульпарківську дорогу...

Тиберій Горобець

ДИВОГЛЯДИ.

ДІМ БЕЗ ВІКОН.

Один римський архітект вибудував місцевому банкирові оригінальну віллю. Нема в ній вікон і світло сонця туди не доходить. Замісць сонця є там такі лямпи, що світлом своїм відповідають сонячному. Є там вентилятори, що втягають свіже повітря тим лекше, що вілля побудована далеко від міського пилу. Саме тоді, коли вікна у модерних домах стають щораз більші, римський мільонер зрікся їх, щоб мати повний спокій.

З ПЕРОМ ПРОТИ ТИГРА.

Англійський журналіст Леслі Коворн описує у пресі свою оригінальну пригоду. Підчас останньої виправи до джунглів в Індіях стрінувся раз віч-на-віч з тигром. Коворн вибрався туди не на лови і не мав при собі зброї зовсім так, як Бастер Кітон або Гарольд Льойд. Що мав під рукою то кинув. Єдиним предметом його оборони було „вічне перо". На щастя, мало воно загострений кінець і так сильно вдарило тигра в око, що той з болю переляканий утік. Хто може, нехай тому повірить.

—o—

З театру.

ВЕЧІР Г. ОРДОНІВНОЇ.

Найславніша польська пісенькарка. Французи мають на це термін „дізес" така, що напів підспівує, напів деклямує; скажім — співомовниця. Великі її успіхи від літ незаперечні. На довго перед виставою висіла при касі львівського театру оповістка „Білети на 3-ий бальков випродані", а третій бальков це голос народу. Приїхала тепер Ордонівна після виступів у Палестині, а жиди в нас у мистецьких справах це голос опінії. Було їх у театрі 90 проц.

Ордонівна репрезентує один дуже різкий тип „модерности" посунений до такої крайности, що аж бє по нервах. Перверзія, яка пахне морфіною і кокаїною. Може саме тому так під смак аматорам звичайної баранини. Почала Ордонівна від млявої лірики з танковими вихилясами і поступнево зміцнювала тон аж до свого патентованого жанру: кабаретової шансонетки. Найбільше оплесків зібрала саме за той своєрідний жанр, який за нею наслідують нині десятки інших пісенькарок. Репертуар мала багатий. У „Чаші гіркоти" впало зі сцени теж імя Т. Шевченка і козаків.

СПОРТ.

ПРОЛОМ — БЕСКИД 3 : 2 (1 : 2).

Товариські змагання, розіграні в Надвірній, принесли зовсім заслужену перемогу Проломові, який виступив без Керникевича, Росяка й Мокловича, а резерви їх не заступили їх добре. Бескид зробив великі поступи, що у великій мірі є заслугою Новицького (знаного воротаря) який перевів в Бескидом кілька тренінгів. Про саму гру годі щось сказати, бо шалений вітер її зовсім утруднював. Видців около 200.

ЗМАГАННЯ У. С. С. У СТАНИСЛАВОВІ.

Розіграні минулої суботи й неділі фінальні змагання за титул мистця „Групи Схід" дали такий вислід: **1) Роксоляна, 2) Сокіл III., 3) Пробій, 4) Стріла.** Перше місце здобула дружина, яка найліпше презентувалась технічно Фізично найкраща була Стріла, амбіцією та працьовитістю перевищав усіх Сокіл III., який міг здобути перше місце, колиб у нападі був грав Лехіцький. Пробій у неділю показався грізною дружиною Тут слід зазначити легковажне ставлення до змагань Пробою, який на такі важні змагання їхав з Городенки звичайними возами (14 годин їзди на дощі й зимні не можуть вплинути добре на дружину). Пробій уже давно знав, що буде в фіналі „Групи Схід", тож міг якось потрібні гроші собі вистарати. Та таке легковаження змагань відбилося болюче на Пробою, який, беручи під увагу недільні змагання зі Стрілою, міг добути мистецтво. Б. Л.

ПРОГРАНА ДОВБУША.

У змаганнях за мистецтво Буковини, розіграних мин. неділі між Довбушем і Ч. Ф. Р. у Чернівцях, програла українська дружина у відношенні 2 : 0 (2 : 0).

ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ СЕРЕДУШОЇ ЕВРОПИ.

БЕРЛІН ПАТ. У Женеві відбулися мячеві змагання за чашу середушої Европи між **Швайцарією та Чехословаччиною** з вислідом 2 : 1 (2 : 0) на користь Швайцарії. На змаганнях було 14.000 глядачів.

У тих змаганнях в де 1) Італія; 2) Мадярщина, 3) Австрія, 4) Чехословаччина, 5) Швайцарія.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р К. Коберський: СВІТ КАПІТАЛУ І СВІТ ПРАЦІ. Наука суспільної економії. IV частина. Львів, жовтень 1934. Видавництво Самоосвіта. Стор. 80, ф. 16-ка.

ЖУРНАЛИ.

„ЮНІ ДРУЗІ", ілюстрований журнал для дітвори. Рік І. ч. 1. Львів, жовтень 1934. Видає Вид-во „Українська Реклама".

„КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА", економічно-суспільний місячник. Львів, жовтень 1934. Річник VII. Зміст: На окраю днів. В. Томінц: До питання про провід в кооперації. І. Ольховий: Валютарна політика. І. Ступницький: Огляд однорічної праці кооператив з району ПСК. Калуш за 1933 рік. А. Жук: Відношення жидівських союзів до справи упорядкування стану кредитових кооператив. В. Доманицький: Дослід з соціальної економіки Закарпатської України. Господарська хроніка. Всячина. Додаток.

„ВІДРОДЖЕННЯ", ілюстрований орган українського протиалькогольного руху. Львів, жовтень 1934. Рік VII. ч. 18—19—20.

„УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО", ілюстрований журнал української молоді. Рік II. ч. 10. Львів, жовтень 1934.

„НАЗУСТРІЧ, ч. 20. Двотижневик. Література, наука, громадське життя. Львів 15. X. 1934. Ціна 50 сот. Зміст: Шевченко у 16 томах (Розмова з директором Українського Наукового Інституту О. Г. Лотоцьким). Сава Голованівський: Напис. М. Рудницький: Може вже завтра... Наша Дузе. Сумний ювилей. С. Голованівський: Мужність. М. Рудницький: Жду листа. Микола Матіїв-Мельник: Осіннє. Василь Софронів: З окрушків. Галина Лащенко: Небо над містом. Константина Малицька: Що наші діти читають? Ст. Левинський: Календарі. Гастон Рансо: Панування втасованого. Д-р Роман Домбчевський: Чистота раси і національна культура. О. Дніпровський: Дебют молодого автора. Фільмова сторінка. Замітки й рецензії. „Ми" (С. Горд.) Летіло 40 сорок. Горобці на дротах.

„NASZA PRZYSZŁOŚĆ, trybuna polskiej myśli państwowej. Tom XXXIX. Warszawa, wrzesień—październik 1934.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 17. X. год. 7·30 веч „12.000" Абон. 4.

Четвер, 18. X. год. 7·30 веч. „Марходт."

Театр Рівнородностей.

Середа, 17. X. год. 7·30 веч. премієра „Чужа дитина" комедія Шварціна. — Абон. 5.

Четвер, 18. X. год. 7·30 веч. „Мякун".

Кіна.

АПОЛЬО: „Чоловік двох світів."

АТЛЯНТИК: „Чар віденського вальса" (Лео Слєзак, музика Штравса).

ВАНДА: „Беззахисні".

ГРАЖИНА: „Кво валіс".

КАСІНО: „Тут паряє гумор" (Фліп і Флап).

КОЛЬОСЕЙ: „Сповнені" мрії" і ревія.

КОПЕРНИК: „Імператриця" (Марлена Дітріх).

МАРУСЕНЬКА: „Імператриця" (Марлена Дітріх).

МІРАЖ: „Король циганів" (Дж. Мокіка).

МУЗА: „Чібі".

ПАЛЯС: „Чи Люцина це дівчина" (Смосарська, Бодо, Цвіклінська).

ПАН: „Бунтівник" і ревія.

ПАСАЖ: „Дівчина на приказ" і ревія.

РАЙ: „Її екселенція прачка" (Ганзі Ніse).

СВІТ: „Пригода на Лідо" (з Пікаверов), „Ніч для тебе".

СТИЛЕВЕ: „Приватне життя Генрика VIII." та ревія.

УТІХА: „Легіон смерти" та ревія.

ХИМЕРА: „Весела Зузанна" (Ліліяна Гарвей).

Закордонне радіо.

Середа, 17. жовтня 1934.

Відень (506,8) 12·00. 20·05 Концерт. 17·25 Сучасні пісні, 23·00 Легка музика, **Братислава** (298,8) 19·30 Легка музика, **Прага** (470,2) 11·05 Концерт сальон. орх., **Париж** (1648) 13·15 Легка музика, 21·45 Симф. концерт. **Атльона** (531) 22·00 Ірл. пісні, **Ковно** (1935) 20·20 Спів, **Берлін** (356,7) 20·10 Веселі хоральні пісні, 21·00 Військ. орх., **Гамбург** (331,9) 17·50 Балади й поезії, 19·40 Шведські пісоньки, **Гайльсберг** (291) 20·10 Пісні в супр. лютні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15·45 Діточі пісоньки, 17·30 Солісти, **Мінхен** (405,4) 14·20 Солісти (скр., форт.), 17·50 Пісні Р. Штравса. **Букарешт** (364,5) 17·10 Легка музика, 20·00 Скрипка, 20·45 Спів, **Будапешт** (550,5) 18·45 Саксофон, 21·10 Танака та Кіношіта співають яп. пісні, 22·20 Циг. музика. **Міляно** (368,6) 11·30 Тріо, 16·45 Для дітей, 17·10 Камер. музика, **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика, 20·45 „Дебора" муз. песа Нізетія.

Четвер, 18. жовтня 1934.

Відень (506·8) 11·30 Про знання молоді, 15·40 Для дітей, 17·30 Фортепян, 19·50 Давня віденська музика, **Кошиці** (259,1) 15·55 Військ. орх., 17·30 Циг. музика, **Прага** (470,2) 10·15 Концерт, 19·30 Легка музика, **Париж** (1648) 21·00 Історія фр. мельодії (спів. музика), **Берлін** (356,7) 20·10 Танк. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15·40 Свої новелі оповідає Брокмаєр, 17·15 Скрипка, 19·30 Нар. пісні, 20·15 Шопенові твори, **Кельн** (455,9) 14·00 Популярна музика, 17·15 Гайднові та Моцартові твори, **Ляйпціг** (382,2) 18·30 Оперетков музика, **Бреслав** (315,8) 17·55 Фортепян, **Будапешт** (550,5) 19·05 Спів (Рокита, сопран), 23·10 Фортепян, **Міляно** (368,6) 11·30 Орхестра, 26·45 „Севільський цирульник" оп. Росінія, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-інстр. концерт.

Львівське радіо.

Середа, 17. жовтня 1934.

6·45 Ранішня авдиція, 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Фрагмент з оп. Пучінія (гр. пл.), 15·30 Експорт, 15·45 Пять хв. вітру від моря, 15·50 Відчит: Ідея брата Альб. Хмельовського, 16·00 У стіп сніжних велитнів, 16·45 Варварчині звірята (опов. для ст. дітей), 17·00 Пісні в супр. фортепяну, 17·25 Жінки в професійних союзах, 17·35 Гр. пл., 17·50 Спорт. порадник, 18·00 Наука стенографії, 18·15 Скрипка, фортепян, 18·45 Гріш і кредит у боротьбі з крізою, 19·00 Спів. форт. 19·20, Ред. Стпічинський: Поанкаре 19·30 Гр. пл., 19·50 19·56 Спорт, 20·00 Легка музика, спів, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Шопенівський кон. 21·30 у Львові горить, 21·40 Скрипка, форт., 22·15 Гр. пл. 22·35, 23·05 Танк. музика.

Четвер, 18. жовтня 1934.

6·45 Ранішня авд. жал. богослуж. з Білгород., 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 У мишинецькій пущі курпи собі сидять (балачка для мол. дітей з муз. та пісоньками), 12·30, 13·10 Поранок (муз., спів), 13·05 З ринку праці, 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Легка музика, пісоньки, 16·45 Лекція фр. мови. 17·00 Театр Уяви: „Катастрофа Г. 33" (авд. Майснера), 17·50 Листи та програми. 18·00 Як поводилися ріжні управні ростини підчас повені та яка відсіль наука, 18·15 Мусорґський-Равель: „Образці з Вистави" орхестра (з грам. плит), 18·45 Що читати (літ фейл.), 19·00 Орг. ресіталь, 19·20 Актуальна балачка, 19·30 Легка музика з гр. пл., 19·50, 19·56 Спорт, 20·00 Концерт легкої музики, 20·45 Трансм. з Торіна: „Севільський цирульник" оп. Росінія, в перерві ок. 21·25 Веч. денник, 21·40 Як працюємо, 24·05 Балачка з англ. слухачами.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·22·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·82, Париж 34·90, Берлін 213·50, Цюріх 172·67, Амстердам 358·80, Прага без трансакцій, Італія 45·33, Нюйорк кабель 5·24 3/4, Нюйорк чеки 5·24 1/4.

Золото: Доляри 8·91—8·93, Франки фр. 34·20—34·60 Дукати 81·70—82·20, Корони 36·00—36·50, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·30, рублі 1·20, фльорени 0·70.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	Підволочиська від — до	Львів від — до
Ячмінь на мливо	13·25—13·50	14·50—15·75
Овес од незам 478	15·00—15·50	17·0—17·50
Овес од незам. 459	14·25—14·75	16·25—16·20
Овес од. легко зам.	13·25—13·50	15·25—15·50
Овес збірний зам.	12·75—13·00	14·75—15·00
Овес одноцід. зам.	11·75—12·00	13·75—14·00
Гречка	13·00—13·50	
Крупи гречані	25·50—27·50	
Пшоно	13·50—14·00	
Макухи льняні	14·50—15·50	
Висівки ячмінні		10·50—11·00
Крупи ячмінні		28·00—30·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 16. жовтня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2·50	зол.
1 л. молока	0·14	„
1 л. сметани	0·60	„
1 к. яєць	3·40—3·50	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 22 сот.

Тенденція на масло, молоко і сметану вдержана, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 17. жовтня н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові (вул. Б. Глованького 23):

Пантарки пріма		за 1 кг.	1·20	зол.
„ II кл.		„	0·90	„
Індики та індички	I кл.	„	1·12	„
„ „	II „	„	0·80	„
Курята і кури	I „	„	0·95	„
„ „	II „	„	0·65	„
Качки і гуси	I „	„	0·70	„

Тенденція дещо сильніша.

ОПОВІСТКИ

Філія Союзу Українок у Львові зібрала 18 зол. 90 сот. і передала їх на Т-во Прихильників Освіти з нагоди реферату ПТ. П. Мілени Рудницької. 136

П. Мих. Горішний зложив свою провізію зол. 10·— на Рідну Школу в нашій Адміністрації.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 450·—
„ 1/2	230·—
„ 1/4	130·—
„ 1/8	70·—